

O elektryfikacji

Wyszukane Google'm
„elektryfikacja wsi”

© 2008, Wybór - Wacław Iszkowski

Historyczny rys gminy Krekole

Ponieważ rozpoczęła się elektryfikacja wsi (1924), wszyscy chcieli się przy niej zatrudnić. Inflacja w tym czasie osiągnęła najwyższy poziom. Na rozbudowywanie miejscowej sieci potrzebna była duża suma pieniędzy. Aby zaoszczędzić, w lesie gminnym wycięto 500 fm[3] świerków. Usprawiedliwić to może tylko cel – na budowę sieci elektrycznej dla naszej wsi. Każdy uczestniczący przy wycince na mocy zarządzenia mógł za darmo do swojego gospodarstwa zabrać drewno na słupy do elektryfikacji. **Miedziany drut został zakupiony i rozłożony, drewno na słupy wycięto w lesie i instalację prądu można było podłączać.** Wybudowano transformatory i prąd popłynął. W sumie dużo więcej trzeba było wyłożyć pieniędzy. W międzyczasie inflacja się zakończyła. Nowa marka, zwana złotą marką, była terazniejszym środkiem płatniczym. **Elektryfikacja wsi zmieniła na lepsze życie mieszkańców. Technika szybciej się rozwijała. Wkrótce w domu i w gospodarstwie pojawił się sprzęt elektryczny.** Prąd polepszył sytuację we wszystkich dziedzinach życia, przede wszystkim w gospodarce, która zaczęła się intensywniej rozwijać. W roku 1924 miejscowa sieć była gotowa. Do uprawy ziemi zaczęto stosować ciągniki, dzięki którym była ona lepiej kultywowana.

1927

Projekt budowy centralnej elektrowni miejskiej wywołał w Lublinie prawdziwą burzę. Magistrat znalazł się w centrum ataków nieprzychylnie nastawionej do idei budowy elektrowni znacznej części miejscowego społeczeństwa. Na łamach lokalnej prasy przetoczyła się ostra dyskusja zwolenników i przeciwników elektrowni. Strony zarzucały sobie nawzajem *“bałamucenie opinii publicznej”*. Jedni pisali o *“prawdziwej kopalni złota dla miasta”*, jaką miała być w niedalekiej przyszłości miejska elektrownia, inni wyliczali olbrzymi deficyt w pracy elektrowni i przepowiadali milionowe straty dla kasy miasta.

Wiele emocji budziła amerykańska firma Ulen, postrzegana w podwójnej roli: *“jako kapitalista pożyczający pieniądze na inwestycje miejskie i jako firma inwestycje te przeprowadzająca”*. Inż. Hartigan - kierownik robót ulenowskich, atakowany był przez prasę w sposób bezwzględny i bezlitosny. *“Ziemia Lubelska”* donosiła: *“Pan Hartigan angażuje się politycznie, miesza się do naszych spraw wewnętrznych, jątrzy, krytykuje nasze ustawy, jednym słowem nadużywa praw gościa”*. Ta sama gazeta po kilku dniach jednak pisała: *“Nie znając języka polskiego pan Hartigan nie może się porozumiewać z opinią publiczną”*. W tym samym numerze anonimowy autor pisał: *“Mamy dużo wdzięczności i sympatii dla wielkiego narodu Stanów Zjednoczonych, ale syn ich otrzymał w Lublinie votum nieufności. O obcym najlepiej świadczy w innym kraju to, co wszędzie o kobiecie: ta jest dobra, którą się opinia publiczna nie zajmuje... Panem Hartiganem się zajęła.”*

© 2008, Wybór - Wacław Iszkowski

“Ziemia Lubelska” z 2.02.1927 r. wyjaśniała swoim czytelnikom: „Zarząd Miasta powinien w swoich rękach utrzymać elektryfikację gminy. Jedyną możliwą drogą dla urzeczywistnienia tych zamierzeń jest właśnie ta, którą Zarząd Miasta wybrał i jeżeli koncepcja budowy elektrowni przez firmę Ulen będzie utracona, miasto straci możliwość utrzymania w swoich rękach elektryfikacji i długoletnią koncesję obejmie zagraniczny kapitał. () Przedsiębiorstwo energetyczne będzie prawdziwie złotą kopalnią. Tu chodzi po prostu o dziesiątki milionów czystego dochodu, jaki przy 40 letniej koncesji niewątpliwie popłynąłby do kieszeni zagranicznych kapitalistów, zamiast zostać w gminie miasta Lublina w postaci pięknych bruków, tramwaji, szpitali i domów mieszkalnych. Nad tym powinni zastanowić się ci, którzy nie zaglądając w przyszłość, przeszkadzają swoją krytyką zamiarom Zarządu Miasta.”

http://www.fzpep.com.pl/pracodawca/11_02/inni.htm

© 2008, Wybór - Wacław Iszkowski

12 marca "Ziemia Lubelska" donosiła: *"Budowę centralnej elektrowni miejskiej uchwalono. Sławetny Ulen otrzymał budowę"*.

Następnego dnia na łamach tej samej gazety znowu wypowiedzieli się przeciwnicy elektrowni. *"Bóg nas czy diabeł złączył z tym Ulenem? - pytali w desperacji. Kto wie, czy kiedyś nie będziemy żałowali zaciągnięcia pożyczki ulenowskiej! Zdaje się, że tak. I, prawdopodobnie będziemy żałowali oddania budowy elektrowni miejskiej Ulenowi. Skoro jednak on ją otrzymał, trzeba pilnie baczyć, aby zbudował dobrze, aby się krwawy pieniądz podatkowy nie zniszczył i, aby kierownictwo budowy powierzono inżynierowi-specjaliście Polakowi. Takich nam nie brak. Przestańmy się kłaniać obcym po pas bez potrzeby."*

Socjalizm

- to władza radziecka plus **elektryfikacja** całego kraju.

Комунизм, это власт советов плюс
электрификация всей страны.

ELEKTRYFIKACJA FUTOMY

W 1949 r. przez teren wsi Futoma budowano napowietrzną przesyłową linię energetyczną wysokiego napięcia prowadzącą ze stacji elektroenergetycznej Boguchwała do stacji Sanok. Prace przy jej wznoszeniu prowadziło Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Krakowskiego, w którym pracowało także kilku mieszkańców Futomy. Jej włączenie pod napięcie nastąpiło 6 grudnia 1949 r.

19 sierpnia 1956 r. na sesji Gromadzkiej Rady Narodowej w Futomie Andrzej Wielgos wystąpił z wnioskiem aby podjąć starania mające na celu zelektryfikowanie wsi, ze względu na istniejący duży zakład mleczarski i szkołę. **Poinformował zebranych również o tym, że ponieważ Błazowa jest już zelektryfikowana posiada tym samym niepotrzebny agregat prądotwórczy mogący oświetlić wieś w promieniu 5 km, tylko trzeba zapłacić za jego transport.**

23 lutego 1957 r. powołano Komitet Elektryfikacyjny, którego przewodniczącym został Ferdynand Wyskiel. **Aby możliwe było wykonanie elektryfikacji, mieszkańcy opodatkowali się na kwotę 300 zł od każdego domu i zobowiązali się do wykonania wszystkich prac niefachowych.** Ponadto należało jeszcze przekazać pokaźną ilość drzewa z własnych lasów na słupy.

U S T A W A

z dnia 28 czerwca 1950 r.

o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli.

Art. 3. 1. Na częściowe pokrycie kosztów elektryfikacji pobierana będzie opłata elektryfikacyjna od właścicieli lub użytkowników budynków, objętych elektryfikacją.

Art. 5. 1. Mieszkańcy wsi lub osiedla, w którym zarządzono powszechną elektryfikację mogą być pociągani do świadczeń osobistych i rzeczowych na cele tej elektryfikacji za wynagrodzeniem.

Nasz XX wiek. - Mozilla Firefox

Plik Edycja Widok Historia Zakładki Narzędzia Pomoc

http://www.nsik.com.pl/archiwum/68/a9.html

Pierwsze kroki Aktualności

Nad Sołą i Koszarawą

Nad Sołą i Koszarawą - nr 13 (68) - rok IV - 1 lipiec 2001

[poprzedni artykuł](#) | [spis treści](#) | [archiwum](#) | [strona główna](#) | [następny artykuł](#)

Nasz XX wiek.

1954

Powstały nowe jednostki terytorialne. Z części Cięciny i Osiedla powstała gromada Węgierska Górka. Na terenie obecnej Węgierskiej Górki w pierwszej połowie XVII wieku powstał folwark założony przez Mikołaja Komorowskiego. Do klucza folwarcznego w Węgierskiej Górce należała Cięcina, Zabnica i wszystkie wsie położone na południe od Ciśca. W roku 1838 Adam Wielopolski wybudował na miejscu folwarku hutę, którą odkupił od niego Karol Ludwik Habsburg. Dopiero od tego czasu wokół huty zaczęły powstawać domy pracowników huty, a dopiero potem rolników.

Z części Krzyżowej i osady Krzyżówki powstała gromada Krzyżówki. Wyodrębniły się nowe wsie: Kiczora, Adamki i Twardorzeczka, która do tej pory była przysiółkiem Radziechów.

Zmieniono nazwy Kocierza ad Moszczanica na Kocierz Niżny, Kocierza ad Rychwałd na Kocierz Wyżny. Obecnie Kocierz Moszczanicki i Kocierz Rychwałdzki.

Podlesie wyłączono z Pietrzykowic i włączono do Żywca.

Po raz pierwszy odbył się w Rajczy Ogólnopolski Rajd Chłopski. Zimowa impreza o charakterze sportowym i turystycznym pod patronatem ludowych zespołów sportowych, spółdzielczości wiejskiej, kółek rolniczych, związków młodzieży i stronnictw chłopskich. W czasie tej trzydniowej imprezy Rajcza zapełnia się turystami i zawodnikami z całej Polski. W ramach rajdu odbywają się gry i zabawy zręcznościowe na śniegu, biegi narciarskie na kilku dystansach, biegi zjazdowe i prezentacje turystyczne gmin. Od 1993 r. do udziału i organizacji imprezy przyłączyły się sąsiadujące z Żywiecczyną Czadca, Skalité i Oszczadnica ze Słowacji.

Powstało Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej (MPGK). W jego skład weszły FGM, groby wojenne, pralnia, lasy miejskie, wodociągi, oczyszczanie miasta, hotel miejski, budownictwo mieszkaniowe, studnie publiczne, melioracje, zieleni, oświetlenie miasta, łaźnia miejska. PGKiM otrzymało nieruchomości po gazowni miejskiej.

Trwała elektryfikacja wsi. To wielkie przedsięwzięcie cywilizacyjne realizowane było przeważnie sposobem gospodarczym, przy minimalnym wsparciu państwa.

Zakończono

<http://www.batorz.pl/>

Batorz II

sołtys: Jan Kozik

tel. (15) 8745166

Zajmuje obszar 557 ha i liczy 372 mieszkańców. Położony w wąskiej dolinie, po obu stronach drogi, graniczy z Batorzem I. Działają tu m.in. masarnia, tartak i młyn. r

1957 r. - doprowadzenie energii elektrycznej

1973 r. - oddanie do użytku drogi Batorz I - Wólka Batorska

1998 r. - zakończenie telefonizacji wsi.

Funkcjonuje sklep wielobranżowy - W. Michałek

Batorz Kolonia

sołtys: Adam Groszek

tel. (15) 8745537

Zajmuje 378 ha i liczy 127 mieszkańców. Z położonych nad nią wzgórz rozciąga się piękny widok na Batorz I. Wieś powstała na gruntach rozparcelowanego w latach 1927-1930 folwarku ordynackiego. Sołectwo utworzono w 1972 r.

1966 r. - doprowadzenie energii elektrycznej

W latach 80. zbudowano drogę przez wieś

1992 r. - budowa wodociągu wiejskiego

1999 r. - telefonizacja wsi.

© 2008, Wybór - Wacław Iszkowski

Dzisiaj

Internatyzacja a elektryfikacja

Może przyjdzie nam poczekać na taki moment, kiedy Internet stanie się dostępny przez sieć energetyczną. W końcu elektryfikacja wsi była bardziej udanym przedsięwzięciem niż telefonizacja, bo prąd dotarł już do każdego domostwa, nawet w górach. Wtedy, każdy, kto będzie chciał, będzie mógł mieć dostęp do Internetu z domu. Może dopiero wtedy rozwiążemy problem wykluczonych z łączności mieszkańców wsi, a co za tym idzie, wykluczonych społecznie, bo bez perspektyw na jakąkolwiek rozsądną pracę w nadchodzącej dobie społeczeństwa informacyjnego.

<http://www.witrynawiejska.org.pl/strona.php?p=997>

© 2008, Wybór - Wacław Iszkowski